

kerivnyh kadriv v umovah magistratury do upravlinnja yakistju osvity: avtoref. dis. ... dokt. ped. nauk : 13.00.04 / V.V. Lunjachek. – Harkiv, 2012. – 40 s.

5. Materialy kolegii MONmolod'sportu «Pro udoskonalennja upravlinnja profesijno-tehnicnoi osvitoju: regional'nyj aspekt (na prykladi Dnipropetrovs'koi oblasti) 23 sichen' 2013 r. <http://www.mon.gov.ua/>

6. Sergeeva L.M. Z dosvidu pidgotovky ta pidvyihennja kvalifikacii pedagogichnyh kadriv u Kanadi / L.M. Sergeeva // Problemy osvity : nauk. zb. / Institut innovacijnyh tehnologij i zmistu osvity MONMS Ukrainy. – K., 2011. –Vyp. № 66, ch. I. – S. 53–57.

УДК 378.14:7.012

Чирчик Сергій Васильович – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри дизайну середовища Київського національного університету культури і мистецтв
E-mail: churchyk@ukr.net

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ ІНТЕР'ЄРУ

Аналізуючи освітні програми і методи професійної підготовки майбутніх дизайнерів у вищій школі, ми прийшли до висновку, що вони не в повній мірі відповідають викликам сьогодення в умовах глобалізації освіти. Актуальними постають питання відповідності освітніх програм технічним вимогам майбутньої професії, оцінки рівня професійної компетентності випускника, ідентифікації національної складової в дизайні тощо.

Відмітимо, що наукові пошуки методології дизайн-освіти в контексті галузі мистецтва, були предметом вивчення не тільки педагогів, але й філософів, психологів, художників і мистецтвознавців. Філософські і психофізичні аспекти мистецької складової освіти висвітлені в роботах: В. Андрєєва [1], О. Асмолова [2], М. Бердяєва [3], Л. Єрмоласвої-Томіної [4], Г. Костюка [5] та ін. Позиціонування мистецтва на шляху розвитку особистості майбутнього фахівця досліджені у працях: М. Коськова [6], В. Орлова [7], О. Отич [8], В. Радкевич [9], О. Рудницької [10], В. Щербини [11] та ін. Дизайн як особливий вид творчої художньої діяльності розглядається в працях В. Даниленка [12], Є. Лазарєва [13], Ю. Легенького [14], М. Селівачова [15], О. Фурси [16], А. Чебикіна [17] та ін.

Більшість дослідників наголошують на багатоступеневій системі підготовки дизайнерів у реалізації концепції неперервної дизайнерської освіти (В. Абизов, С. Алексєєва, Є. Антанович, Ю. Божко, О. Бойчук, Н. Вострикова, Л. Гаврилова, Г. Гребенюк, В. Даниленко, С. Зінченко, Н. Зимогляд, Н. Калина, Г. Максименко, Н. Матяш, В. Орлов, Л. Оружа, О. Отич, Я. Пономарьов, В. Прусак, С. Рибін, В. Савін, Н. Семенова, В. Симоненко, В. Сенашенко, П. Татівський, Л. Троєльнікова, О. Трошкін, О. Фурса, М. Харківський,

О. Хмелевський, А. Чебікін, В. Щербина, Ю. Яворик та ін.).

Розглядаючи це питання в педагогічній площині, потрібно звернути увагу на державні нормативні документи, в яких розкриваються нормативні посилання і зміст освіти, відображаються цикли підготовки та структура системи знань, що потрібні для формування компетенцій випускника вищого навчального закладу – бакалавра з дизайну.

Враховуючи сказане вище, *мета даної роботи* звернути увагу на критерії формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів, що відображається у формулюванні цілей освітньої та професійної підготовки, визначенні місця фахівця в структурі господарства держави, вимоги до його компетентності та інших соціально важливих властивостей та якостей.

Фахова підготовка дизайнерів передбачає комплексне опанування знань в галузі мистецтва, функціонально-технологічних процесів, конструкцій та матеріалів, будівельних технологій, розуміння ролі форми, перспективи, пластики, значення світла, кольору, текстури та фактури в середовищі, а також опанування технологіями формування цілого з окремих елементів і засобів його організації, специфікою художнього декору, принципами органічного поєднання образу, форми з функціонально конструктивною та технологічно складовими композиційно-просторовою організації предметно-просторового середовища в цілому.

Для формування критеріїв оцінки рівня сформованості професійної компетентності дизайнерів інтер'єру, проаналізуємо цикли професійної підготовки, що формують спеціаліста.

Вивчення фундаментальних дисциплін («історія мистецтв», «ергономіка», «історія дизайну», «основи екології та безпеки життєдіяльності» (в т. ч. «охорона праці»), «кольорознавство», «живопис», «рисунок», «інформаційні технології в дизайні», «маркетинг і менеджмент в дизайні») спрямовано на формування широкого діапазону знань, професійної ерудиції та розуміння дизайну як невід'ємної частини національної культури, а також оволодінню засобами та методами художньо-образної передачі дизайнерського рішення.

Пропедевтичний цикл дисциплін спрямований на професійну адаптацію мислення, почуттів, візуальних особливостей сприйняття, одержання початкових засобів і навичок роботи з площиною, формою, простором, оволодіння естетичними засобами гармонізації формально-логічних композицій та численністю засобів художньої виразності площинних композицій і об'ємно-просторових структур. Цикл включає дисципліни: «основи композиції», «проектна графіка та шрифти», «нарисна геометрія та перспектива», «дизайн-проекування», «матеріалознавство та декоративно-захисні покриття», «конструювання, дизайн об'єктів», «макетування та моделювання», «комп'ютерне дизайн-

проектування», «основи формування предметно-просторового середовища», «дизайн меблів», «декоративна пластика», «фітодизайн», «проектування середовищних об'єктів», «дизайн виставок».

Методологія основної профільюючої дисципліни «дизайн-проектування» передбачає здійснення системного проектування різноманітних об'єктів предметно-просторового середовища відповідно до сфер життєдіяльності людини (житлове, виробниче, соціально-культурне, міське середовище).

Професійно-практичні дисципліни («дизайн меблів», «дизайн виставок», «дизайн реклами», «сучасні технології та матеріали для інтер'єру», «принципи аранжування та святковий інтер'єр») формують комплекс практичних навичок, необхідних для створення комплексних системних об'єктів предметно-просторового середовища.

Невід'ємною частиною освітнього процесу є реалізація проектних рішень за допомогою інформаційних технологій і комп'ютерної техніки шляхом вивчення циклу офісних і професійних графічних програм таких як: Illustrator, Photoshop, CorelDraw, 3D-MAX, ArchiCAD, AutoCAD, Revit, Microsoft Office Word; Microsoft Office Excel, Microsoft Office PowerPoint. Реалізація цього забезпечується шляхом вивчення таких дисциплін: «інформаційні технології та комп'ютерна техніка», «комп'ютерна графіка», «інформаційні технології в дизайні», «комп'ютерне дизайн-проектування», «проектна графіка та комп'ютерне забезпечення» та інших.

Позааудиторна робота виступає ключовою складовою в професійній підготовці майбутніх дизайнерів, оскільки акумулює становлення професійної компетентності шляхом залучення студентів до творчих конкурсів, наукових конференцій, майстр-класів та тематичних вечорів тощо.

Аналіз освітніх стандартів за напрямом «дизайн», навчальних програм і наукового пошуку провідних спеціалістів за цим напрямом, дозволяє сформулювати вимоги щодо опису освітнього результату професійної підготовки майбутніх дизайнерів інтер'єру. Становлення професійної компетентності майбутнього дизайнера відображено в описі результатів навчання (знання і розуміння):

Фундаментальна (природничо-наукова) підготовка фахівця з дизайну повинна забезпечити: базові знання з фундаментальних природничих наук, в обов'язі, необхідному для освоєння загально-професійних дисциплін, і використання методів наукової і проектної дизайн-діяльності у проектуванні об'єктів предметно-просторового середовища; розуміння значення формування художньої культури особистості у вихованні молодого покоління; базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; базові знання

щодо програмних засобів і алгоритмів роботи в комп'ютерних мережах; базові знання основ менеджменту, принципів взаємодії виробництва і споживання соціокультурних послуг, принципів конкурентоспроможності підприємства в галузі соціокультурної діяльності, управління маркетинговими дослідженнями; базові знання з рисунку та живопису, кольорознавства, історії мистецтв, теорії та методики дизайну, пластичної анатомії, нарисної геометрії.

Професійно-практична підготовка фахівця з дизайну повинна забезпечити: розуміння суті закономірностей процесу відображення оточуючого середовища через призму власного світогляду та творчих проектних концепцій; розуміння значення усіх етапів і складових творчого процесу дизайн-діяльності з різноспрямованими об'єктами проектування; фахові знання щодо сучасного стану й тенденцій розвитку матеріальної та художньої культури; розуміння вимог нормативних документів галузі щодо підготовки технічної та супровідної документації по темі дизайн-розробки; розуміння значення сучасних дизайнерських прийомів та засобів проектного об'ємно-просторового моделювання; поглиблені фахові знання щодо формулювання, візуалізації, аргументації та реалізації авторських ідей при створенні дизайн-проектів різного рівня складності; поглиблені фахові знання щодо механізмів аналізу та обґрунтування соціально-психологічних потреб дизайн-розробки; фахові знання щодо умов класифікації об'єктів предметно-просторового середовища; фахові знання щодо методології формування сучасних проектних дизайн-концепцій; фахові знання щодо шляхів розробки комплексних об'єктів дизайну; методологію, методику, практику дизайн-проекування; методологію та практику роботи з об'ємними та площинними об'єктами; розуміння механізму аналізу та обґрунтування соціально-економічної потреби щодо розробки конкретної дизайн-продукції; знання особливостей груп споживачів; знання принципів і методології здійснення класифікації об'єктів дизайну; методологію формулювання сучасних вимог до побудови дизайн-концепцій; основи моніторингу ринку та попередніх дизайн-пропозицій щодо перспективних об'єктів дизайну предметно-просторового середовища та дизайну обладнання; процедури щодо патентування об'єктів дизайн-проекування; поглиблені фахові знання щодо особливостей різних груп споживачів; сучасні уявлення про комплексні системні підходи до аналізу, оцінки та ведення проектного процесу просторово-предметного середовища на основі синтезу логічного та образного мислення; основи моніторингу ринку та попередніх дизайн-пропозицій щодо перспективних рішень середовищного дизайну;

Застосування професійних компетенцій відображено в описі результатів навчання (застосування знань і розуміння):

Фундаментальна (природничо-наукова) підготовка фахівця з дизайну повинна забезпечити: володіння методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації об'єктів дизайну; уміння використовувати інтернет-ресурси; здатність застосовувати, розвивати та вдосконалювати набуті фахові знання для встановлення та вирішення фахових задач у професійній діяльності; здатність застосовувати професійні підходи, методики проектування, організаційні та професійні вміння та навички в процесі дизайн-проекування; здатність одержані теоретичні знання з фундаментальних дисциплін перекладати на мову практики; здатність комплексно застосовувати інструменти дослідження теоретичних проблем до вирішення практичних завдань; здатність налагоджувати ділові зв'язки з підприємницькими організаціями за професійним напрямом; уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.

Професійно-практична підготовка фахівця з дизайну повинна забезпечити: здатність застосовувати арсенал засобів образотворчого мистецтва: рисунок, колір, пластику, композицію, техніку і технологію для художнього перетворення предметно-просторового середовища; здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці; здатність використовувати інформаційні технології (пакели прикладних графічних та офісних програм Illustrator, Photoshop, CorelDraw, 3D-MAX, ArchiCAD, AutoCAD, Revit, Microsoft Office Word; Microsoft Office Excel, Microsoft Office PowerPoint та ін.) для розв'язання експериментальних, прикладних і практичних завдань у галузі професійної діяльності; здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, володіння основами ділового спілкування, навичками роботи в команді; здатність вільно спілкуватися на професійні теми з використанням професійної термінології; здатність планувати етапи розробки та реалізації складних дизайнерських проектів; уміти здійснювати пошук, систематизацію, аналіз та узагальнення наукової інформації та практичних розробок у сфері дизайну; готовність до проектування сукупності об'єктів на рівні системи; здатність адаптувати дизайнерську організаційну, технічну та технологічну діяльність до економічних вимог і умов споживчого ринку; здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для визначення відповідності технічних засобів і технологій вимогам проектного образу; здатність до генерації інноваційних ідей в дизайні на основі інтеграції знань та практичних навичок з різних видів мистецтв, традиційних технік та новітніх технологій; здатність застосовувати знання і уявлення про основні закономірності й сучасні досягнення світового і національного дизайну та вміння їх використовувати для розв'язання професійних задач; здатність застосовувати теоретичні знання з маркетингу у сфері дизайну для розв'язання

професійних задач; здатність самостійно чи в співавторстві створювати дизайнерські розробки об'єктів предметно-просторового середовища різноманітної складності у різних сферах діяльності з використанням сучасних технічних засобів; здатність оформляти дизайн-проекти та результати науково-дослідних робіт з дотриманням вимог чинних стандартів; здатність планувати, організовувати і проводити презентації дизайн-проектів; здатність точно і стисло формулювати та візуально відтворювати вимоги до дизайн-об'єктів з використанням специфічної для мистецької галузі термінології й технічно-графічних засобів; здатність компетентно вирішувати професійні питання щодо всіх етапів і складових проектної діяльності з різноманітними об'єктами проектування; здатність на основі широкої ерудиції та культури органічно поєднувати знання та практичні навички щодо системних та синергетичних підходів до проектної та експериментальної діяльності в галузі дизайну із забезпеченням відповідності результатів проектування сучасному стану та тенденціям розвитку матеріальної та художньої культури; здатність брати участь в проектній реалізації складових дизайн-розробок, готувати технічну та супровідну документацію по темі дизайн-розробки; здатність використовувати всі сучасні дизайнерські прийоми та засоби проектного об'ємно-просторового моделювання; здатність формулювати, візуалізувати, аргументувати та реалізувати авторську ідею при створенні дизайн-проектів різних рівнів складності та сфер діяльності людини, включаючи всі його етапи.

Формування суджень повинно відображати: здатність точно і стисло формулювати результати науково-прикладних досліджень з використанням специфічної для мистецької галузі термінології; здатність систематизувати, упорядковувати отримані знання і допоміжну інформацію для планування, організації та проведення проектної діяльності у галузі мистецтва і дизайну; здатність самокритично оцінювати свої творчі здобутки, постійно поповнювати знання, підвищувати професійний рівень; здатність засвоювати і адаптовувати наукові та культурні досягнення світової цивілізації до власної проектної діяльності; здатність засвоювати і адаптувати наукові та культурні досягнення світової цивілізації до традицій національної культури та розвивати національні традиції в дизайні; здатність самокритично оцінювати свої творчі здобутки, постійно поповнювати знання, підвищувати професійний рівень дизайнера; розуміння концептуальних основ сучасного мистецтва і дизайну з точки зору їх естетичної сутності; уміти здійснювати обґрунтування доречності застосування систем кодування інформації, а також мистецьких і технічно-графічних засобів для ефективного функціонування практичних розробок у сфері дизайну інтер'єру; здатність вносити пропозиції та координувати роботу робочої групи чи підрозділу з розробки та реалізації

дизайнерського проекту; здатність застосовувати сучасні уявлення про філософські основи дизайну у професійній діяльності.

Підсумуємо і відмітимо, що становлення дизайн-освіти є певною мірою формуванням її мистецької складової. Сам дизайн є потужним базисом культурної складової суспільства і здатний суттєво впливати на економічні показники країни.

У зв'язку із цим актуальністю набуває позиціонування дизайнера інтер'єру в контексті сучасних економічних вимог в Україні; розробка організаційно-педагогічних засад професійної підготовки майбутніх дизайнерів інтер'єру у вищих навчальних закладах з урахуванням історичного досвіду вітчизняних та зарубіжних дизайнерських шкіл. У наступних роботах планується висвітлити експериментальну частину в контексті діагностики якості вищої освіти за напрямом «дизайн».

Література

1. Андреев В.И. Педагогика творческого самообразования: учеб. пособ. / Валентин Иванович Андреев. – Казань: Казанский ун-т, 2000. – Кн. 2. – 608 с.
2. Асмолов А.Г. Психология личности. Принципы общепсихологического анализа: учеб. пособ. для студ. / Александр Григорьевич Асмолов. – М.: МГУ, 1990. – 367 с.
3. Бердяев Н.А. Опыт парадоксальной этики / Н.А. Бердяев. – М.: Издательство, 2003. – 701 с.
4. Ермолаева-Томина Л.Б. Психология художественного творчества: учеб. пособ. / Людмила Борисівна Ермолаева-Томина. – М.: Академ. проект, 2003. – 302 с.
5. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Григорій Силівич Костюк. – К.: Рад. шк., 1989. – 608 с.
6. Коськов М.О. Предметное творчество: у 3 ч. / М. Коськов. – СПб.: ТОО Фирма Икар, 1996. – 172 с.
7. Орлов В.Ф. Професійне становлення вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія: монографія / В.Ф. Орлов; заг. ред. І.А. Зязюна. – К.: Наукова думка, 2003. – 262 с.
8. Отич О.М. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: теоретичний і методичний аспекти: [монографія] / О.М. Отич; наук. ред. І.А. Зязюн. – Чернівці: Зелена Буковина, 2009. – 752 с.
9. Радкевич В.О. Художня культура у системі формування творчої особистості фахівця / В.О. Радкевич // Професійна освіта: педагогіка і психологія: пол.-укр. щорічник. – 2006. – Вип. VIII. – С. 219-229.
10. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посіб. / Оксана Петрівна Рудницька – К.: Навч. книга – Богдан, 2002. – 27 с.
11. Щербина В.Г. Система композиційних вправ у змісті підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Щербина Володимир Григорович. – К., 2000. – 274 с.
12. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник / Віктор Якович Даниленко. – Х.: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
13. Лазарев Е.М. Дизайн как технико-эстетическая система: автореф. дис. ... доктора искусствовед. наук: 17.00.06 / Лазарев Е.М. – М., 1984. – 32 с.
14. Легенький Ю.Г. Дизайн: культурология та эстетика: [посіб. для

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. Випуск 1 (8) 2014

худож. та техн. вузів] / Юрій Григорович Легенький. – К.: КДУТД., 2000. – 271 с.

15. Селівачов М.Р. Історико-культурний аспект дизайну: дизайн-освіта 2003, досвід, проблеми, перспективи / Селівачов М.Р. / Зб. мат. Всеукр. наук.-метод. конф. / за заг. ред. В.Я. Даниленка. – Х.: ХДАДМ, 2003. – 312 с.

16. Фурса О.О. Організаційно-педагогічні засади навчально-виховного процесу у мистецькому коледжі: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Фурса Оксана Олександрівна. – К., 2005, – 21 с.

17. Чебикін А.В. Академія мистецтва України і художня освіта / Чебикін А.В. // Художня освіта в Україні: сучасний стан проблеми розвитку: матеріали наук.-практичної конф. / упоряд. Г.Г. Васильєва. – К, 1998. – С. 13-18.

Чирчик Сергей Васильевич – кандидат физико-математических наук, доцент кафедры дизайна среды Киевского национального университета культуры и искусств

E-mail: chyrchuk@ukr.net

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПОДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРОВ ИНТЕРЬЕРА

Аннотация. В работе представлены научные поиски методологии дизайн – образования в контексте компетентного подхода. Рассмотрены основные цели профессиональной подготовки дизайнера интерьера с детализацией образовательных результатов. Использование профессиональных компетенций отображено в описании результатов обучения. Акцентируется внимание на критериях формирования профессиональной компетентности будущих дизайнеров.

Ключевые слова: дизайн-образование, компетентный подход, циклы профессиональной подготовки, образовательные результаты

Chyrchuk Sergiy – Candidate of Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor of the Environmental Design Department of the Kyiv National University of Culture and Arts

E-mail: chyrchuk@ukr.net

METHODOLOGICAL ASPECTS OF INTERIOR DESIGNERS' TRAINING

Summary. This paper presents the scientific research of design education methodology in the context of competence approach. The main purposes of interior designer's professional training with details of educational results are considered. The use of professional competence is reflected in the description of training results. The attention is focused on the formation criterion of future designers' professional competence.

Scientific research is integrated in the formulation of aims of educational and professional training, determining the place of a specialist in the structure of professional component of the state, demands for his competence and other socially important properties and qualities. It is mentioned that professional training of designers provides for complex mastering of knowledge in the sphere of art, functional-technological processes, constructions and materials, construction technologies; comprehension of the role of the form, perspective, the plastic arts, the

significance of light, colour, texture and style of the environment, and also mastering the technologies of forming the whole from the separate elements and means of its organizing; specific character of art décor; principles of organic image and form combination, with functional constructional and technological components of compositional-spatial organization of object-spatial environment in the whole.

The criteria of forming the professional competence of interior designers are interpreted by the way of analyzing the cycles of professional training of future designers. Thus, the analysis of educational standards in design direction, the education programs and a scientific research of the leading specialists in this direction allows to formulate the demands for the description of educational result in professional training of future interior designers. Formation of design-education in a certain measure is positioned by formation of it's art component. Design itself is a powerful basis of cultural component of the society and is capable to influence essentially on economic indicators of the country. In this connection topical points are the positioning an interior designer in the context of contemporary economic conditions in Ukraine; the elaboration of organizational-educational fundamentals of professional training of future interior designers in High educational institutions with taking into account the historical experience of home and foreign designer schools.

Key words: *design education, competence approach, cycles of professional training, educational results.*

Bibliography

1. Andreev V.I. Pedagogika tvorcheskogo samoobrazovanija: ucheb. posobie / Valentin Ivanovich Andreev. – Kazan': Kazanskij un-t, 2000. – Kn. 2. – 608 s.
2. Asmolov A.G. Psihologija lichnosti. Principy obshhepsihologicheskogo analiza: ucheb. posob. / Aleksandr Grigor'evich Asmolov. – M.: MGU, 1990. – 367 s.
3. Berdjaev N.A. Opyt paradoksal'noj jetiki / N.A. Berdjaev. – M.: Izdatel'stvo, 2003. – 701 s.
4. Ermolaeva-Tomina L.B. Psihologija hudozhestvennogo tvorчества: ucheb. posob. dlja vuzov / Ljudmila Borisivna Ermolaeva-Tomina; Moskovskij otkrytyj chas. un-t. – M.: Akadem. proekt, 2003. – 302 s.
5. Kostiuk H.S. Navchalno-vykhovnyi protses i psichichnyi rozvytok osobystosti / Hryhoryi Syllovych Kostiuk; za red. L.K. Prokoliienko. – K.: Rad.shk., 1989. – 608 s.
6. Kos'kov M.O. Predmetnoe tvorчество: u 3 ch. / M. Kos'kov. – SPb.: TOO Firma Ikar, 1996. – 172 s.
7. Orlov V.F. Profesiine stanovlennia vchyteliv mystetskykh dystsyplin: teoriia i tekhnolohiia: monohrafiia / V.F. Orlov; zah. red. I.A. Ziaziuna. – K.: Naukova dumka, 2003. – 262 s.
8. Otych O.M. Mystetstvo u systemi rozvytku tvorchoi individualnosti maibutnoho pedahoha profesiinoho navchannia: teoretychni i metodychni aspekty: [monohrafiia] / O.M. Otych; za nauk. red. I.A. Ziaziuna. – Chernivtsi: Zelena Bukovyna, 2009. – 752 s.
9. Radkevych V.O. Khudozhnia kultura u systemi formuvannia tvorchoi osobystosti fakhivtsia / V.O. Radkevych/ Profesiina osvita: pedahohika i psicholohiia: pol.-ukr. shchorichnyk. – 2006. – Vyp. VIII. – S. 219 – 229.
10. Rudnytska O.P. Pedahohika: zahalna ta mystetska: navch.posib. / Oksana Petrivna Rudnytska – K.: Navch. knyha – Bohdan, 2002. – 270s.
11. Shcherbyna V.H. Systema kompozytsiinykh vprav u zmisti pidhotovy maibutnykh uchyteliv obrazotvorchoho mystetstva: dys. ... kand.. ped. nauk: 13.00.04 / Shcherbyna Volodymyr Hryhorovych. – K., 2000. – 274 s.

Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. Випуск 1 (8) 2014

12. Danylenko V.Ia. Dizain: pidruch. dla stud. vuziv / Viktor Yakovych Danylenko; Kharkivska derzhavna akademiia dizainu i mystetstv. – Kharkiv: KhDADM, 2003. – 320s.

13. Lazarev S.M. Dizain kak tehniko-jesteticheskaja sistema: avtoref. dis. ... d-ra iskusstvoved: 17.00.06 / S.M. Lazarev. – M., 1984. – 32 s.

14. Lehenkyi Iu.H. Dizain: kulturolohiia ta estetyka: [posib. dla khudozh. ta tekhn. vuziv] / Yurii Hryhorovych Lehenkyi; Kyiv. derzh. un-t. tekhnolohii ta dizainu. – K.: KDUTD., 2000. – 271s.

15. Selivachov M.R. Istoryko-kulturnyi aspekt dizainu: dizain-osvita 2003, dosvid, problemy, perspektyvy // zb. mat. vseukr. nauk.-metod. konf. / za zahal. red. V.Ia. Danylenka. – Kharkiv: KhDADM, 2003. – 312 s.

16. Fursa O.O. Orhanizatsiino-pedahohichni zasady navchalno-vykhovnoho protsesu u mystetskomu koledzhi: avtoref. dys. na zdobuttia stupenia kand. ped. nauk: spets. 13.00.04 – teoriia i metodyka profesiinoi osvity / O.O. Fursa. – K., 2005, – 21 s.

17. Chebykin A.V. Akademiia mystetstva Ukrainy i khudozhnia osvita // Khudozhnia osvita v Ukraini: suchasnyi stan problemy rozvytku: materialy nauk.-prakychnoi konf. / [uporiad. H.H. Vasyleva; Akademiia mystetstv Ukrainy]. – K, 1998. – S. 13–18.

УДК 374.7.091.313

Шестопалюк Олександр Васильович – доктор педагогічних наук, професор, ректор Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
E-mail: imfito@yandex.ua

ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ДОРΟΣЛИХ

Інформатизація освіти, зростаючі вимоги до якості та кількості висококваліфікованих фахівців приводять до необхідності розроблення і впровадження інноваційних освітніх методик і технологій, що сприяють появі нових форм навчання, не обмежених просторово-часовими рамками. Цим вимогам відповідає ідея дистанційного навчання, що дозволяє здобувати якісну освіту через Інтернет незалежно від географічного місця розташування студента (учня), без відриву від роботи і з урахуванням індивідуальної освітньої траєкторії. У світі і в Україні в розвитку вищої освіти й освіти дорослих спостерігається стійка тенденція стирання межі між очним і дистанційним навчанням на основі введення сучасних електронних (в т. ч. он-лайн) технологій організації навчального процесу. В провідних зарубіжних і деяких українських ВНЗ акцент робиться на розвиток електронного он-лайн-навчання, що дозволяє поєднувати роботу і навчання. Активне використання дистанційних освітніх технологій (електронного навчання) у ВНЗ України підтримується на рівні законодавчих ініціатив (закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки і т.ін.»). МОН України планує включити